

ПРИМІТКИ

ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ підприємств Групи

АТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
за період, що закінчився 31.12.2023 року

Зміст приміток:

	Заква про відповідальність керівництва за підготовку та затвердження консолідованої фінансової звітності
Розділ 1	Загальні відомості про Компанію та склад Групи
Розділ 2	Основні підготовки та подання фінансової звітності
2.1.	Аналіз статусу організації бухгалтерського обліку в дочірніх підприємствах
2.2.	Суттєві положення облікової політики, істотні судження та облікові оцінки
2.2.1.	Необоротні (не поточні) активи
2.2.2.	Оборотні (поточні) активи
2.2.2.1.	Оцінка операційної вартості
2.2.2.2.	Фінансові інструменти
2.2.2.3.	Зобов'язання фінансових зобов'язань та зобов'язань
2.2.2.4.	Грошові кошти та їх еквіваленти
2.2.2.5.	Цей курсова збори оцінки
2.2.3.	Зобов'язання та капітал
2.2.4.	Дохід та витрати
2.2.5.	Зміни в обліковій політиці
2.2.6.	Оцінка операційного, інвестиційного середовища та здатності підприємств Групи
2.2.6.1.	Оцінка операційного середовища
2.2.6.2.	Оцінка інвестиційного середовища
2.2.6.3.	Динаміка чисельності працюючих підприємств Групи та оцінка їхньої продуктивності
2.2.6.4.	Перескоки відновлення діяльності
2.2.7.	Умовні зобов'язання та активи
2.2.8.	Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань
2.2.8.1.	Забезпечення
2.2.8.2.	Виплати працівникам
2.2.8.3.	Інвестиційні зобов'язання
Розділ 3.	Основні припущення, оцінки та судження
3.1.	Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ
3.2.	Величина суттєвості
3.3.	Судження щодо операційної вартості активів
3.4.	Судження щодо зміни справедливої вартості фінансових активів
3.5.	Судження щодо оцінювання термінів утримування фінансових інструментів
3.6.	Судження щодо виявлення ризиків знецінення активів
3.7.	Використання ставок дисконтування
3.8.	Судження щодо правомірності застосування припущення щодо здатності вести діяльність на безперерпній основі
3.9.	Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості
Розділ 4	Розкриття інформації про фінансовий стан підприємства (Консолідований баланс)
4.1.	Необоротні активи (розділ I Активу Балансу)
4.1.1.	Незавершені активи (рядки 1000, 1001, 1002)
4.1.2.	Основні засоби (рядки 1010, 1011, 1012)
4.1.3.	Дозгострова цей курсова збори оцінка та інші необоротні активи (рядки 1040, 1090)
4.1.4.	Відстрочені податкові активи (рядок 1045)
4.2.	Оборотні активи (розділ II Активу Балансу)
4.2.1.	Займи (рядки 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1110)
4.2.2.	Незавершені виробництва (рядок 1102)

4.2.3.	Поточна дебіторська заборгованість (рядки 1125, 1130, 1135, 1136, 1155)
4.2.4.	Умовні активи
4.2.5.	Групи та їх сквіваленти (рядок 1165)
4.2.6.	Інші оборотні активи (рядок 1190)
4.3.	Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (розділ III Активу Балансу, рядок 1200)
4.4.	Зобов'язання та забезпечення
4.4.1.	Довгострокові зобов'язання та забезпечення (рядки 1500, 1515, 1520 розділ II Пасиву Балансу)
4.4.2.	Поточні зобов'язання і забезпечення (розділ III Пасиву Балансу)
4.5.	Власний капітал (розділ I Пасиву Балансу)
4.5.1.	Статутний капітал (рядок 1400)
4.5.2.	Акції Компанії
4.5.3.	Цьлісторий капітал (рядок 1410)
4.5.4.	Пероподатітєля прибуток (непокритий збиток) (рядок 1420)
4.6.	Структура кредиторської заборгованості
	Виправлення помилок та перекласифікації статей консолідованого Балансу станом на 31.12.2021г. Трансформації
4.7.	
Розділ 5	Розкриття інформації до складу статей та структура звіту про сукупний дохід. Інша інформація. Коefіцієнтний аналіз:
5.1.	Розкриття інформації про чистий дохід від реалізації продукції (рядок 2000), собівартість реалізованої продукції (рядок 2050), звичайний прибуток/збиток (рядки 2090, 2095)
5.2.	Розкриття інформації про інші операційні, фінансові та інші доходи/витрати
5.2.1.	Інші операційні доходи (рядок 2120)
5.2.1.1.	Адміністративні витрати (рядок 2130)
5.2.1.2.	Витрати на збут (рядок 2150)
5.2.1.3.	Інші операційні витрати (рядок 2180)
5.2.2.	Інші фінансові доходи (рядок 2220)
5.2.3.	Інші доходи (рядок 2240)
5.2.4.	Фінансові витрати (рядок 2250)
5.2.5.	Інші витрати (рядок 2270)
5.3.	Фінансовий результат до оподаткування (рядок 2290 або 2295)
5.4.	Витрати (дохід) з податку на прибуток (рядок 2300)
5.5.	Інша інформація. Коefіцієнтний аналіз
Розділ 6	Інша інформація, необхідна для розуміння звітних даних
6.1.	Розкриття інформації про пов'язані сторони
6.2.	Умовні зобов'язання і невизнані договірні зобов'язання
6.3.	Обмеження, пов'язані з надійністю достовірної фінансової інформації, про стан активів, капіталу та зобов'язань підприємств Групи, що знаходяться на тимчасово окупованій території та/або на території проведення антитерористичної операції
6.4.	Інформація про обмеження використання майна, пов'язані з його арештом, процедурою банкрутства, санації або інших дій суду правочинів
6.5.	Фіскальні ризики
Розділ 7	Стандарти та діючі стандарти змін, але які не набрали чинності
Розділ 8	Зміни інформації на монетарні статті
Розділ 9	Нотії після дати балансу
Розділ 10	Затвердження фінансової звітності

**ЗАЯВА
ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ ТА
ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА 2023 РІК**

АТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

станом на 31 грудня 2023 року

Нижченаведена заява, яка повинна розглядатися спільно з описом обов'язків незалежних аудиторів, які містяться в представленому звіті незалежних аудиторів, зроблена з метою розмежування відповідальності керівництва та вказаних незалежних аудиторів, щодо консолідованої фінансової звітності АТ «ДАК «Автомобільні дороги України» (надалі – Компанія).

Керівництво Компанії відповідає за підготовку консолідованої фінансової звітності, достовірно відображає у всіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2023 року, консолідований звіт про фінансові результати за 2023 рік, а також консолідований рух грошових коштів та зміну в чистих активах, що належать учасникам, за рік, що закінчився на цю дату у відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності МСФЗ.

При підготовці консолідованої фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

✓ Вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;

✓ Застосування обґрунтованих оцінок і припущень;

✓ Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх істотних відхилень у примітках до фінансової звітності;

✓ Підготовку консолідованої фінансової звітності, виходячи з припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність у доступному для огляду майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірно.

Керівництво також несе відповідальність за:

✓ Розробку, впровадження та забезпечення функціонування ефективного та надійної системи внутрішнього контролю у Компанії;

✓ Підтримання системи бухгалтерського обліку, що дозволяє в будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове становище і забезпечити відповідність консолідованої фінансової звітності вимогам МСФЗ;

✓ Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення зберігання активів Компанії;

✓ Запобігання та виявлення фактів шахрайства та інших зловживань.

Консолідована фінансова звітність за фінансовий рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, була затверджена «07» березня 2024 року.

Від імені керівництва АТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»:

Г. в. о. Голови Правління

Ольга КОРХ

Розділ І. Загальні відомості про Компанію та склад Групи

Повне найменування материнської компанії: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Відкрите акціонерне товариство «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» (далі – Компанія) створено постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 221 «Про утворення відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» на виконання Указу Президента України від 8 листопада 2001 р. № 1056/2001 «Про заходи щодо поліпшення ефективності управління дорожнім господарством». Державна реєстрація Компанії проведена 18.03.2002 р. До статутного капіталу Компанії внесено майно державних підприємств, які належали до сфери управління Державної служби автомобільних доріг і до її утворення входили до складу Української державної корпорації по будівництву, ремонту та утриманню автомобільних доріг. У подальшому тип акціонерного товариства було змінено на публічне, що знайшло своє відображення в п. 9 зміни найменування підприємства.

Наказом Державного агентства автомобільних доріг України від 28.12.2018 р. № 421 змінено найменування на Акціонерне Товариство «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» (далі – Компанія) та визначено її тип – приватне акціонерне товариство.

1.2. Місцезнаходження материнської компанії: м. Київ, вул. Антоновича, буд.51, 03680.

1.3. Код ЄДРПОУ: 31899285.

1.4. Державна реєстрація: серія А01 № 372491, дата реєстрації – 18.03.2002 р.

1.5. Інформація про органи управління.

Засновником і єдиним акціонером Компанії є держава в особі Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України. Управління корпоративними правами держави як акціонера Компанії здійснює Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України.

Управління Компанією та контроль за її діяльністю здійснюють:

- Загальні збори акціонерів (Вищий орган Компанії);
- Наглядова рада (з 01.06.2022 року призначено ліквідаційну раду членів Наглядової ради та дія укладених з ними цивільно-правових договорів);
- Правління, виконує функцію оперативного управління поточною діяльністю Компанії;
- Ревізійна комісія, здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Компанії.

Материнське підприємство - АТ «ДАК «Автомобільні дороги України».

1.6. Середньоблидкова чисельність штатних працівників дочірніх підприємств Компанії за 2023 рік становить – 6 182 осіб.

Облікова чисельність працівників дочірніх підприємств Компанії на 31 грудня 2023 року становить – 6 306 осіб.

1.7. Доцiрнi пiдприємства (далi – пiдприємства Групи), що входять до складу Компанiї для цiлей консолiдацiї фiнансової звiтностi за 2023 рiк (без урахування ДП «Кривавтодор» та ДП «Севастопольський утрдор», що знаходяться на окупованiй територiї України; без урахування ДП «Луганський облавтодор», ДП «Донецький облавтодор», ДП «Херсонський облавтодор», ДП Пiвнiонат «Дорожник», що не надавали фiнансову звiтнiсть за 2023 рiк i теж знаходяться на окупованiй територiї України та в зонi активних бойових дiй):

№ з/п	Код ЄДРПОУ дочiрного пiдприємства	Найменування юридичної особи
1.	31829472	Дочiрнє пiдприємство "Кривавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України» (окупована територiя)
2.	32054743	Дочiрнє пiдприємство "Вінницький облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
3.	32033139	Дочiрнє пiдприємство "Волинський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
4.	31950828	Дочiрнє пiдприємство "Дніпропетровський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
5.	32001618	Дочiрнє пiдприємство "Донецький облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України» (частково окупована територiя)
6.	32008278	Дочiрнє пiдприємство "Житомирський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
7.	31179046	Дочiрнє пiдприємство "Закарпатський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
8.	32025623	Дочiрнє пiдприємство "Запорiзький облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України» (частково окупована територiя)
9.	31790584	Дочiрнє пiдприємство "Львів-Франківський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
10.	33096517	Дочiрнє пiдприємство "Київський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
11.	32039992	Дочiрнє пiдприємство "Кіровоградський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
12.	31995774	Дочiрнє пiдприємство "Луганський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України» (окупована територiя)
13.	31978981	Дочiрнє пiдприємство "Львівський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
14.	31159920	Дочiрнє пiдприємство "Миколаївський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
15.	32018511	Дочiрнє пiдприємство "Одеський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
16.	32017261	Дочiрнє пiдприємство "Полтавський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
17.	03199454	Дочiрнє пiдприємство "Рівненський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»
18.	05422674	Дочiрнє пiдприємство "Севастопольський утрдор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України» (окупована територiя)
19.	31931024	Дочiрнє пiдприємство "Сумський облавтодор" ВАТ «ДАК «Автомобильні дороги України»

20.	31995099	Дочірнє підприємство "Тернопільський обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
21.	31941174	Дочірнє підприємство "Харківський обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» (частково окупована територія)
22.	31918234	Дочірнє підприємство "Херсонський обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» (частково окупована територія)
23.	31100492	Дочірнє підприємство "Хмельницький обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
24.	31141625	Дочірнє підприємство "Черкаський обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
25.	31963989	Дочірнє підприємство "Чернівецький обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
26.	32016315	Дочірнє підприємство "Чернігівський обласвтодор" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
27.	05423018	Дочірнє підприємство "ЦПРБУ-100", ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
28.	31803425	Дочірнє підприємство "Дніпровський дорсервіс" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
29.	03489134	Дочірнє підприємство «Оздоровчий комплекс "Поліття" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
30.	21582733	Дочірнє підприємство "Управління експлуатації будівництва" ВАТ "ДАК "Автомобільні дороги України"
31.	03443666	Дочірнє підприємство "Західдерибухаром" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»
32.	34385082	Дочірнє підприємство "Сіатсідітат «Дорожники» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» (окупована територія)
33.	03443665	Дочірнє підприємство «Київський обласвтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»

Майновою основою дочірніх підприємств є передаче їм у господарське відання майно Компанії.

Основну виробничу діяльність виконують 24 дочірні підприємства Компанії – обласвтодори, які розташовані в усіх областях України.

До складу дочірніх підприємств Компанії станом на 31.12.2023 р. входять функціонуючих:

166 філій: 65 - ДЕД, 5 - ДЕП, 1 - ДФУ, 82 - райавтодори, 3 - автодори, 1 - МБД, 9 – інші, які здійснюють господарську діяльність.

Зазначені дочірні підприємства Компанії мають складну та територіально розгалужену організаційну структуру, побудовану на пов'язанні лінійною та територіальною ланками до експлуатаційного утримання доріг загального користування.

До складу Консолідованої фінансової звітності Компанії за 2023 рік включена зведена фінансова звітність майже всіх дочірніх підприємств, за виключенням наступних підприємств:

№ п/п	Назва дочірнього підприємства	Причина не включення до консолідованої звітності Групи
1.	ДП «Синьгазодор»	Окупована територія
2.	ДП «Луганський обласвтодор»	Окупована територія
3.	ДП «Севастопольський упрдор»	Окупована територія
4.	ДП «Херсонський обласвтодор»	Частково окупована територія

		(лівобережній частині), що де-окупованій території зони загрози життю та здоров'ю громадянів через масові обстріли
5.	ДП «Панісіонат «Деревинка»	Окупована територія
6.	ДП «Донецький об'єктодор»	Частково окупована територія. Панісіонатській Україні території ведуться активні бойові дії, та є загроза життю та здоров'ю громадянів через масові обстріли

У складі дочірніх підприємств Компанії є підприємства, які знаходяться з 2014 року на окупованій території України і на даний час Компанією не контролюються: це ДП «Севастопольський упрдор», ДП «Кривавтодор».

У зв'язку з військовою агресією РФ з 24 лютого 2022 року та проведенням військових дій на території України деякі дочірні підприємства втратили контроль над окремими ділянками та частинною активів.

Перелік територіальних громад, що розташовані в районах проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточені (блокуванні) станом на 31.12.2023 р., затверджено Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України 22 грудня 2022 року № 309 (зі змінами).

Так, в зоні ведення активних бойових дій та в окупації (непідконтрольована територія України) знаходяться:

№ з/п	Назва дочірнього підприємства	Цілі філії
1.	ДП «Луганський об'єктдор»	Філія «Алтартовська ДПД» Філія «Каснодонецький РАД» Філія «Луганський РАД» Філія «Лереватський РАД» Філія «Світлоносний РАД» Філія «Славотворський РАД» Філія «Луганська ДПД» Філія «Біловодський РАД» Філія «Вінокуракинський РАД» Філія «Кремінський РАД» Філія «Лисичанський РАД» Філія «Міловський РАД» Філія «Мирівський РАД» Філія «Новобайдарський РАД» Філія «Новоіскітський РАД» Філія «Сватівський РАД» Філія «Славотворська ДПД» Філія «Станиця – Луганський РАД» Філія «Торіський РАД»
2.	ДП «Донецький об'єктодор»	Філія «Автодор № 3» (м. Бахмут) Філія «Автодор № 4» (с.с. Ніжинське) Філія «Автодор № 7» (м. Покровськ)
3.	ДП «Закарпатський об'єктодор»	Філія «Орхівський РАД» Філія «Толмаківський РАД» Філія «Веселіський РАД» Філія «Бердянська ДПД»

4.	ДП «Миколаївський обласвтодор»	Філія «Миколаївська» ДПД Філія «Запорізька» ДПД - частково окупована
5.	ДП «Харківський обласвтодор»	Філія «Харківська» ДПД Філія «Світловодська» РАД Філія «Сторожинська» РАД Філія «Велицький РАД» Філія «Волчанський РАД» Філія «Добрижанський РАД» Філія «Деражінський РАД» Філія «Зачепільський РАД» Філія «Зміський РАД» Філія «Золочівський РАД» Філія «Зіньківський РАД» Філія «Кресьнокутський РАД» Філія «Курчавський РАД» Філія «Новоодоляський РАД» Філія «Первомайський РАД» Філія «Сахновшинський РАД» Філія «Чугуївський РАД»
6.	ДП «Херсонський обласвтодор»	Філія «Дарунська» ДПД Філія «Олександрівська» ДПД Філія «Кіровоградська» ДПД Філія «Генеральська» ДПД Філія «Білозерський РАД» Філія «Березівський РАД» Філія «Великоленівський РАД» Філія «Горностаївський РАД» Філія «Григорівський РАД» Філія «Чкаловградський РАД» Філія «Скидовський РАД»
7.	ДП «Пансіонат «Дорожники»	ДП «Пансіонат «Дорожники»

Керівництво вказаних підприємств і Компанія не володіє достовірною інформацією щодо збереження та стану майна наведених філій та дочірніх підприємств. Необоротні активи та запаси, які відображалися в бухгалтерському обліку до введення воєнного стану та які на дату складання фінансової звітності фактично перебувають на тимчасово окупованій території або в районах проведення активних воєнних (бойових) дій, продовжують об'єктуватись у складі активів підприємства. Після деокупації та стабілізації ситуації у даних регіонах підприємства Компанії проведуть суцільну інвентаризацію майна з метою визначення збитків від військової агресії РФ та налагодження виробничих і облікових процесів.

Дочірні підприємства «Луганський обласвтодор», «Донецький обласвтодор», «Харківський обласвтодор», «Запорізький обласвтодор», «Херсонський обласвтодор», «Миколаївський обласвтодор» звернулися до Служби безпеки України, національної поліції, Генерального прокурора України та ЄУ ДІС у Луганській, Донецькій, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Харківській областях з заявами про вжиття необхідних заходів та проханням розпочати досудове розслідування за відповідними кримінальними провадженнями. Були отримані відповіді від правоохоронних органів про внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати досудові розслідування за ознаками вчинення кримінальних правопорушень.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2014 р. № 718 «Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності» в річній фінансовій звітності інформація про активи, до яких неможливо забезпечити безпечний та безперешкодний доступ, та зобов'язання і власний капітал, які не можуть бути документально підтверджені у зв'язку з відсутністю доступу до відповідних первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, відображається за даними бухгалтерського обліку. Керівництво вищезазначених підприємств зверталось до Торгово-промислової палати та отримало сертифікат, що підтверджує обмеженість доступу до активів з метою проведення інвентаризації.

Об'єкти дочірніх підприємств, які перебувають на тимчасово окупованій території України обліковуються у складі активів фінансова звітність подає за даними бухгалтерського обліку без проведення інвентаризації.

Паразі неможливо оцінити негативний вплив змін в економічному й правовому середовищі та виціати суми втрат від зменшення корисності об'єктів основних засобів.

Порядком подання фінансової звітності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419, встановлено, що у разі існування цінностей, пожежі, стихійного лиха чи техногенної аварії проводиться обов'язкова інвентаризація активів та зобов'язань підприємства. Відповідно до пункту 8 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879, підприємства, що знаходяться на тимчасово окупованій території та/або на території проведення антитерористичної операції (або їх структурні підрозділи (відокремлені майні)) знаходяться на зазначених територіях), проводять інвентаризацію у випадках, обов'язкових для її проведення, тоді, коли буде можливо забезпечити безпечний та безперешкодний доступ уповноважених осіб до активів, первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, в яких відображено зобов'язання та власний капітал цих підприємств.

Зазначені підприємства зобов'язані провести інвентаризацію станом на 01 число місяця наступного за місяцем, у якому не стало перешкоди доступу до активів, первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, та відобразити результати інвентаризації у бухгалтерському обліку відповідного звітного періоду.

Компанія має 7 дочірніх підприємств, які здійснюють допоміжну або непрофільну діяльність:

1. Дочірнє підприємство: "ШРБУ-100" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»;
2. Дочірнє підприємство "Львівський дорсервіс" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»;
3. Дочірнє підприємство «Одеський комплекс «Поділля» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»;
4. Дочірнє підприємство "Управління експлуатації будишків" ВАТ "ДАК «Автомобільні дороги України».

5. Дочірнє підприємство "Західдорвибухпром" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України»;
6. Дочірнє підприємство «Націонал «Дорожник» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України (окупована територія);
7. Дочірнє підприємство "Київський облдоруптр" ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України».

Відповідно до Статуту Компанії, затвердженого наказом Державного агентства автомобільних доріг України від 11.08.2022 р. № Р-175 (наказом Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України від 27.12.2023 р. № Н-585 діє нова редакція Статуту), метою діяльності Компанії є задоволення потреб держави, територіальних громад, юридичних і фізичних осіб у безпечних та якісних автомобільних дорогах загального користування, роботах та послугах, що виконує (здає) Компанія, одержання прибутку від здійснення господарської діяльності, сприяння у розвитку дорожньої галузі, виробничому та соціальному розвитку підприємств дорожнього господарства, підвищення ефективності використання ними матеріальних, фінансових та інших ресурсів.

Для досягнення цієї мети Компанія:

- 1) упрощає дочірніми підприємствами, які здійснюють ремонт і утримання автомобільних доріг (дорожніх об'єктів) крім запланованих перевізів;
- 2) розробляє єдину технічну та економічну стратегію розвитку Компанії і дочірніх підприємств;
- 3) проводить науково-технічну політику з метою скорочення інвестиційного циклу і впровадження найновіших досягнень вітчизняної та зарубіжної науки і техніки, концентрації науково-технічного і виробничого потенціалу з розроблення та впровадження нових прогресивних видів техніки, технологій і матеріалів;
- 4) концентрує фінансові, матеріально-технічні та трудові ресурси з метою ефективного виконання програм розвитку дорожнього господарства України та інфраструктури автомобільних доріг.

2.2. Предметом діяльності Компанії є:

- 1) допоміжне обслуговування наземного транспорту;
- 2) інша допоміжна діяльність у сфері транспорту;
- 3) діяльність головних Управлінь (хелд - офісів);
- 4) інша професійна, наукова та технічна діяльність, п. в. і. у;
- 5) консалтинг з питань комерційної діяльності та управління;
- 6) виконання робіт з будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг, мостів, автошляхів, інших споруд та елементів обстановки доріг;
- 7) забезпечення стабільної роботи дорожнього комплексу в умовах стихійного лиха, аварій, катастроф і подолання їх наслідків;
- 8) розвиток промисловості та виробництва будівельних, дорожньо-будівельних матеріалів і конструкцій, інших виробів, необхідних для будівництва та ремонту автомобільних доріг і споруд на них;
- 9) розробка родовищ будівельних матеріалів, переробка гірничої маси, виробництво будівельних матеріалів;
- 10) підготовка та виконання розкривних робіт, буріння;

- 11) діяльність у сфері інжинірингових робіт;
- 12) організація та проведення забаритно-вагового контролю за проїздом великовагових та великогабаритних транспортних засобів автомобільними дорогами загального користування;
- 13) виробництво товарів народного споживання;
- 14) закупівля, постачання та збут продукції, матеріалів і енергоносіїв;
- 15) автомобільні перевезення вантажів і пасажирів як на території України, так і за її межами;
- 16) створення і розвиток мережі закладів дорожнього сервісу;
- 17) організація технічного обслуговування та ремонту дорожньої техніки та автотранспортних засобів;
- 18) виготовлення дорожніх знаків, інформаційних та рекламних щитів, знаків та плакатів з охорони праці та техніки безпеки, пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху, малих архітектурних форм;
- 19) організація функціонування системи інформаційно забезпечення на автомобільних дорогах;
- 20) виробництво і реалізація сільськогосподарської продукції;
- 21) лізинг, оренда та навання у користування рухомого і нерухомого майна;
- 22) надання правових та консультативних послуг;
- 23) надання послуг у галузі маркетингу, а також посередницьких, складських та транспортно-експедиційних послуг;
- 24) впровадження та експлуатація комп'ютерних мереж, розподільчих баз та банків даних і надання доступу до цих на комерційній основі;
- 25) інженерно-геологічні, топогеодезичні та інженерно-гідрометеорологічні вишукування;
- 26) складання проектно-кошторисної документації;
- 27) розробка внутрішніх нормативних документів;
- 28) виконання наукових і науково-дослідних, проектно-вишукувальних та дослідно-конструкторських робіт, надання інженерно- та економіко-консультативних послуг;
- 29) проведення тендерів, виставок, семінарів, симпозіумів, конференцій, з'їздів, у тому числі міжнародних;
- 30) формування ефективних, технологічних, організаційних і кооперованих зв'язків дочірніх підприємств Компанії;
- 31) реалізація єдиної інвестиційної стратегії для здійснення проектів будівництва нових об'єктів;
- 32) реалізація єдиної еквівалентної політики щодо здійснення закупівель матеріально-технічних ресурсів;
- 33) розвиток нових форм взаємовигідних зовнішньоекономічних зв'язків, торгівельно-еквівалентної і науково-технічного співробітництва;
- 34) здійснення операцій з цінними паперами;
- 35) будівництво об'єктів соціально-побутової сфери, надання житлово-комунальних послуг;
- 36) будівництво та експлуатація житлових і нежитлових будівель;
- 37) надання лікувальних, оздоровчих та туристичних послуг;
- 38) здійснення природоохоронних заходів, спрямованих на зниження і

компенсацію негативного впливу виробництва на природне середовище, здоров'я і майно людей;

39) організація видання газет, журналів, бюлетенів та інших засобів масової інформації, політична діяльність;

40) охоронні послуги перевізникам вантажів на автомобільних дорогах;

41) підготовка фахівців, робітничих кадрів, моніторинг їх стану на виробництві;

42) виконання інших функцій, пов'язаних з реалізацією покладених на неї завдань, які не суперечать законодавству;

43) інші види господарської діяльності, що не заборонені законодавством та спрямовані на досягнення мети діяльності Компанії.

Розділ 2. Основи підготовки та подання фінансової звітності

Консолідована фінансова звітність Компанії складається з консолідованого балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2023 р. та відповідних звітів про фінансові результати (єдиного звіту про сукупний дохід), про рух грошових коштів та власний капітал за 2023 рік, а також зі стислого викладу суттєвих принципів облікової політики та інших приміток.

При складанні консолідованої фінансової звітності Компанією застосовувались наскільки це можливо Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ІКІ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, в українському перекладі, що розміщений на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності.

Ця фінансова звітність подана у національній валюті України (гривні), і всі суми наведені з округленням до п'яти.

Фінансовий звіт за 2023 рік складено в умовах воєнного стану наявних людських та документальних засобностей, з поточним уточненням та коригуванням.

2.1. Аналіз стану організації бухгалтерського обліку в дочірніх підприємствах

В дочірніх підприємствах Компанії застосовується журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку. Для складання реєстрів бухгалтерського обліку більша частина підприємств та їх філій використовують програмні продукти 1С:Підприємство (переважно застарілі версії) та програму Microsoft Excel. При

цьому, ледься частини реєстрів бухгалтерського та податкового обліку здійснюється без застосування програмних продуктів (в ручному режимі!).

Найвищі ризики та невизначеності пов'язані з можливістю її підприємств Групи забезпечити на належне ведення бухгалтерського обліку та складання достовірної фінансової звітності за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, зокрема:

1) Висока дефіцитність та недостатня кількість кваліфікованих кадрів. Деякі дочірні підприємства та їх філії, незважаючи на наявність відповідних штатних одиниць, фактично не мають у складі, головних та провісних бухгалтерів. Основною причиною втрати ключових кадрів та вакантних посад в бухгалтерських службах дочірніх підприємств (їх філій) є низька та некокурентна заробітна плата, пов'язана з існуючими фінансовими обмеженнями щодо встановлення окладів працівникам загальнопромислового та адміністративного персоналу.

2) Дефіцит технічних засобів та ліцензійних програмних продуктів для ведення обліку. Використовувані дочірніми підприємствами програмні продукти мають обмежені функціональні можливості та потребують оновлення. Варто також відмітити зйичий моральний та фізичний знос комп'ютерної техніки, що у більшості випадків не відповідає мінімально встановленим вимогам для використання сучасного програмного забезпечення.

3) Не запровадження єдиної автоматизованої системи управління підприємствами, у тому числі бухгалтерського обліку в Компанії, унеможливило впровадження єдиних політик обліку та складання фінансової звітності. Великий обсяг документів, що постійно виробляються та працюються у обліку вручну, а також формування фінансової звітності, у формах передбачених Компанією та додаткової інформації, необхідної для складання консолідованої звітності, у форматі Microsoft Excel є трудомістким та не забезпечує належних якісних характеристик.

Разом з цим, слід відмітити певні позитивні зміни з боку Компанії у запровадженні починаючи з 2022 року єдиної автоматизованої системи управління підприємствами, а саме бухгалтерського обліку в Компанії, що встановлює впровадження єдиних політик обліку та складання фінансової звітності. Так, Компанією встановлено програмний продукт «Звіт-корпорація», за допомогою якого у дочірніх підприємств Компанії з'явилася можливість формування та надання фінансової звітності, у формах передбачених Компанією, таблиць розкриття статей фінансової звітності, рекласифікації відповідних показників фінансової звітності відповідно до вимог МСФО та формування іншої додаткової інформації, необхідної для складання консолідованої звітності. Ця зміна в запровадженні програмного продукту «Звіт-Корпорація» позитивно позначилася протягом 2023 року в процесі формування фінансової звітності та відоміщо консолідації звітності дочірніх підприємств.

До цього часу формування та складання консолідованої фінансової звітності у форматі Microsoft Excel було трудомістким та не забезпечувало належних якісних характеристик.

2.2. Суттєві положення облікової політики, істотні судження та облікові оцінки

Консолідована фінансова звітність Компанії за МСФЗ складена шляхом зведення показників окремих фінансових звітів підприємств Групи, здійснення додаткових трансформаційних процедур, виправлення помилок, проведення перекласифікацій та згоргаль статей окремих фінансових звітів дочірніх підприємств, а також коригувань, пов'язаних з консолідацією (виключення всіх внутрішньогрупових операцій та пов'язаних з ними нереалізованих прибутків і збитків).

Консолідована фінансова звітність Компанії за МСФЗ складена на основі принципу історичної собівартості, за винятком окремих об'єктів основних засобів та нематеріальних активів, які відображені на дату переходу на МСФЗ за справедливою (допільною) вартістю.

Дочірні підприємства компанії та апарат управління Компанії керуються у своїй діяльності нормами чинної облікової політики, викладеної в Положенні про облікову політику (далі – Положення), яке затверджено наказом АТ «ДАК «Автомобільні дороги України» від 28.12.2021 року № 260 та змінами до даного Положення, затверджених наказом № 127 від 21.12.2022 року.

Відповідно наказом АТ «ДАК «Автомобільні дороги України» від 21.12.2022 року № 127 були внесені зміни в Положення в частині: абзац 2 пункту 7.2.1 «Періодичне визнання» викласти в наступній редакції: «Основним засобом визнається зазначений пристрій з усіма пристосуваннями і приладами до нього, або окремі конструктивно відокремлені предмети, що призначені для виконання певних самостійних функцій, які мають дві ознаки:

- очікуваний термін корисного використання яких перевищує один рік;
- первісна вартість 20 000 грн.»

Визнання та оцінка статей консолідованої фінансової звітності здійснюється згідно з обліковими політиками ініціативи нижче:

2.2.1. Необоротні (непоточні) активи:

Підприємства Групи відображають на балансі основні засоби на підставі права власності або права господарського віддання.

Право господарського віддання дозволяє володіти, користуватися і розпоряджатися майном, окрім дій з розпорядження майном, які можуть призвести до відчуження такого майна. Підприємства Групи вільно використовують такі активи у своїй господарській діяльності, несуть ризик їх випадкового знищення або пошкодження та несуть витрати для підтримання їх в належному функціональному стані за власні кошти. При цьому, спеціальні обмеження щодо доходів, отриманих від використання цих активів, відсутні. Об'єкти основних засобів, що були

закріплені на праві господарського управління відповідають визначенню основних засобів, так як використовуються у господарській діяльності протягом більш ніж одного періоду. Визначені об'єкти включені до відповідних груп основних засобів.

Визнання статей основних засобів та нематеріальних активів у консолідованій фінансовій звітності Компанії за МСФЗ здійснюються відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» та МСБО 38 «Нематеріальні активи», з урахуванням вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Основним засобом визнається закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього, або окремих конструктивно відокремлених предметів, що призначений для виконання певних самостійних функцій, які мають дві ознаки:

- очікуваний термін корисного використання яких перевищує один рік;
- первісна вартість 20 000 грн.

Згідно змін до Податкового кодексу України з 23 травня 2020 року поріг для віднесення матеріальних активів до основних засобів збільшено до 20 000 грн. Це стосується нових основних засобів. Первісне визнання основних засобів здійснюється за собівартістю, яка складається з вартості їх придбання, включаючи податки при придбанні, що не відшкодовуються Товариству, а також витрати, пов'язані з доставкою основних засобів та доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання. Після первісного визнання основні засоби обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням усієї накопиченої амортизації та всіх накопичених збитків від зменшення корисності.

Заміни та поліпшення, що суттєво збільшують строк служби активів, капіталізуються, а витрати на поточне обслуговування і ремонти відображаються у складі витрат поточного періоду. Списання основних засобів відбувається при їх вибутті або у випадку, якщо в майбутньому не очікується отримання економічних вигод від використання або вибуття даних активів. Прибутки або збитки, що виникли в результаті списання активу (розраховані як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включаються у звіт про сукупний дохід за звітний рік, в якому актив був списаний.

Капітальні інвестиції включають витрати на реконструкцію і придбання основних засобів. Капітальні інвестиції на дату балансу відображаються по собівартості, з врахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

В консолідованій фінансовій звітності, складеній за МСФЗ облік об'єктів основних засобів ведеться за історичною вартістю, сума перетримки це визнається.

Ведення обліку інвестиційної нерухомості всі добірні підприємства здійснюють за методикою собівартості. МСБО 40 передбачає оцінку інвестиційної нерухомості, аналогічну базовому підходу до оцінки основних засобів згідно МСБО 16 (параграф 56 МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»).

Амортизація основних засобів нараховується із застосування прямолинійного методу, шляхом рівномірного списання балансової вартості основних засобів до їх ліквідаційної вартості протягом терміну їх корисного використання.

Допускається також використання виробничого методу для машин та механізмів, що мають сезонний характер роботи. Конкретизація методу амортизації та строку корисного використання кожного об'єкту основних засобів для цієї

бухгалтерського обліку визначається Компанією, її дочірніми підприємствами (філіями) самостійно та оформлюється окремими наказами. Перегляд строків корисного використання здійснюється щороку при інвентаризації, що передуює складанню річної фінансової звітності по кожному виробничому підрозділу дочірніх підприємств робочими інвентаризаційними комісіями. Перегляд базується на поточному стані активів та очікуваному періоді, протягом якого вони продовжать приносити економічні вигоди для Компанії.

Ліквідаційна вартість основних засобів визначається за кожним об'єктом окремо.

Розрахункові терміни корисної експлуатації основних засобів становлять:

Будинки та споруди	10 - 50 років
Виробниче обладнання	8 - 20 років
Транспортні засоби	4-10 років
Офісна техніка	4-10 років
Мобіль та приладдя	4-10 років

При розрахунку амортизації були використані наступні терміни корисного з використанням таких щорічних норм:

машини та обладнання	- 7-17%
меблі	- 20 - 33%
інші	- 14 - 50%

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

Малопцінні Необоротні Матеріальні Активи

Група використовує модель обліку малопцінних необоротних матеріальних активів у подальшому МПМА за собівартістю, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та первісна вартість яких 20.000 грн.

Група може установлювати вартісні ознаки предметів, що входять до складу малопцінних необоротних матеріальних активів. Ця модель передбачає, що МПМА після визнання обліковується за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Для кожного МПМА визначено термін корисної експлуатації. Амортизація починається, коли актив є придатним для використання. Первинна вартість МПМА включиться до складу витрат при нарахуванні амортизації, та списується з балансу тільки після закінчення терміну експлуатації. Амортизація МПМА нараховується - 100% відсотків вартості об'єктів у першому місяці його використання.

Нематеріальними активами є активи, які не мають матеріальної форми та утримуються з метою використання більше 1 року.

До нематеріальних активів Група відносить витрати на придбання програмного забезпечення та ліцензій на здійснення професійної діяльності. Витрати на створення та придбання нематеріальних активів капіталізуються на основі витрат,

поцесених при їх створенні. Витрати на придбання та створення нематеріальних активів рівномірно амортизуються протягом терміну їх використання. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює нулю.

Амортизація починається, коли актив є придатним для використання. Амортизація припиняється на дату, що настає раніше: або на дату, коли актив класифікується як такий, що утримується для продажу, або на дату, коли припиняється визнання активу. І рупа до нематеріальних активів застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

При розрахунку амортизації були використані наступні терміни корисного використання активів (у роках):

Комп'ютерні програми (ліцензії на використання) - 5 років

Ліцензії на здійснення діяльності - 10 років.

Зміна оцінки строку корисного використання здійснюється на перспективній основі.

Очікувані терміни корисного використання та методу нарахування амортизації переглядаються у кінці кожного звітного року. У випадку необхідності проводяться відповідні зміни в оцінках, щоб враховувати їх ефект у майбутніх звітних періодах.

Незавершені капітальні інвестиції, у звіті про фінансовий стан відображаються у складі статті «Основні засоби» як такі, що не готові до використання.

Зменшення корисності основних засобів і нематеріальних активів

Наказом № Н-114/09-100/11 від 13.09.2023 року було затверджено Методичні рекомендації щодо єдиного механізму проведення тестування на знецінення не фінансових матеріальних активів (у т. ч. основних засобів) в консолідованій звітності за МСФЗ Компанії та її дочірніх підприємств.

Згідно документу - проводити тестування окремо для:

об'єкта капітального інвестування (**КІ**), при цьому тестування проводити по кожному об'єкту капітальних інвестицій окремо - беруться для аналізу кожна позиція аналітичного обліку рахунків 151, 1521, 1522, 154, 1531, 1532;

основних засобів (**ОЗ**), при цьому, для спрощення процедури, аналізуються основні засоби за своїми основними групами, які відомі за повним найменуванням рахунків обліку - 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109.

Таблиці по **КІ** та **ОЗ** заповнюються під час проведення річної інвентаризації. Оформлюються за підписами інвентаризаційної комісії.

Документ додається до пакету документів з інвентаризації **ОЗ** та **КІ**.

На кожну звітну дату Група розглядає наявність ознак зменшення корисності активів. За наявності будь-яких ознак Група згідно МСФО 36 "Зменшення корисності активів" здійснює аналіз балансової вартості основних засобів та нематеріальних активів та їх вартості відшкодування. Сума відшкодування відшкодування визначається для кожного активу або, якщо це неможливо, для одиниці, що генерує грошові засоби. Якщо сума очікуваного відшкодування активу менша його балансової вартості, Група зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування. Таке зменшення негативно визнається в прибутках чи збитках. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах сторнується, якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визнання суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

Оренда

При довгостроковій оренді, у відповідності до МСФЗ 16 визнається актив з права користування орендою та відповідне зобов'язання за орендою (довгострокове та поточне).

Оцінка активу з права користування здійснюється за моделлю собівартості з вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків внаслідок зменшення корисності; та з коригуванням з метою врахуванням будь-якої переоцінки орендного зобов'язання.

Переоцінка орендного зобов'язання визнається як коригування активу з права користування. Однак, якщо балансова вартість активу з правом користування зменшилася до нуля і спостерігається подальше зменшення оцінки орендного зобов'язання, то орендар визнає будь-яку решту суми переоцінки у прибутку або збитку.

Модифікації оренди: Група обліковує модифікацію оренди як окрему оренду, якщо модифікація розширює сферу дії оренди, додаючи право на використання одього або більшої кількості орендних активів; та компенсація за оренду зростає на суму зівставну з індивідуальною ціною розширення сфери дії оренди; та відповідні коригування такої індивідуальної ціни з метою відобразити обетавини конкретної угоди.

Стосовно модифікації оренди, яка не обліковується як окрема оренда, Група обліковує переоцінку орендного зобов'язання шляхом зменшення балансової вартості активу з права користування з метою зменшення часткового або повного припинення оренди для модифікації оренди, які змінюють сферу дії оренди. Будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням такої оренди, визнається у прибутку або збитку; здійснення відповідного коригування активу з правом користування для всіх інших модифікацій оренди.

2.2.2. Обороти (поточні) активи

Оцінка запасів на дату балансу здійснюється за найменшою з двох показників:

собівартості або чистий набуток реалізації.

Транспортно-заготівельні витрати відображаються на окремому субрахунку та списуються помісячно шляхом розподілу пропорційно сумі запасів, що вибули за звітний місяць.

Собівартість запасів при вибутті визначається за допомогою наступних методів:

- ФІФО при відпуску матеріальних цінностей у виробництво, продажі та іншому вибутті. Дозускається застосування середньозваженої /періодичної собівартості для палива, мастильних, вичіпних, в'язких та інших матеріалів, що обчислюються у літрах, кубічних метрах, тонах, штуках та таких, за якими неможливо чітко визначити дату їх надходження.

- За ціною продажу в підрозділах, що здійснюють роздрібний продаж товарів;

- За ідентифікованою собівартістю відповідної одиниці для малощітких та швидкозношуваних предметів.

Оцінка незавершеного виробництва визначається з суми понесених витрат на виконання робіт (послуг), за якими підприємством не було визнано дохід. Метод вибуття незавершеного виробництва – за ідентифікованою собівартістю відповідної одиниці (об'єкта калькулювання).

Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги визнається активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг та оцінюється за ціною операції, що обумовлено новими МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», які набрали чинності з 1 січня 2018 року.

Резерв сумнівних боргів (знецінення) для дебіторської заборгованості добірними підприємствами створюється на підставі наказу керівника підприємства шляхом визначення абсолютної суми сумнівної заборгованості з огляду на платоспроможність окремих дебіторів.

2.2.2.1 Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана при продажу активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладається в звичайному порядку між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- або на основному ринку для даного активу або зобов'язання;
- або, в умовах відсутності основного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Групі повинні бути доступні до основного або найбільш сприятливого ринку. Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості не фінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від використання активу найкращим і найбільш ефективним чином або його продажу іншому учаснику

ринку, який буде використовувати даний актив кращим і найбільш ефективним чином.

Група використовує такі методики оцінки, які є прийнятними в обставинах, що склалися і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості.

Всі активи і зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії джерел справедливої вартості на підставі вихідних даних самого нижнього рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 - Ринкові котированні цін на активному ринку по ідентичним активам або зобов'язанням (без будь-яких коригувань).
- Рівень 2 - Моделі оцінки, в яких є дані для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, які прямо або побічно спостерігаються на ринку.
- Рівень 3 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, не є спостережуваними на ринку.

У разі активів і зобов'язань, які визнаються у фінансовій звітності на періодичній основі, Група визначає факт переведення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

2.2.2.2. Фінансові інструменти

Облік фінансових інструментів здійснюється відповідно до МСФЗ 9. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою операції.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні (зі строком виконання до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання більше 12 місяців).

Група класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами;
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Група визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;
- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході;
- фінансові активи, що відносяться за амортизованою собівартістю.

Група визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;
- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Група оцінює їх за їхньою справедливою вартістю (яка, як правило дорівнює ціні операції, тобто є справедливою вартістю сплатеного чи отриманого відшкодування), ціною витрати за угодою, прямо зв'язані з придбанням або випуском фінансового активу або фінансового зобов'язання.

При припиненні визнання фінансового активу повністю різниця між балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке пове взяті зобов'язання) визнають у прибутку або збитку.

Група відносить до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку всі фінансові інструменти, що придбані та утримуються для отримання прибутку від коливання ринкових цін. Витрати, пов'язані з придбанням фінансових інструментів, класифікованих в категорію фінансові активи/зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, не впливають на формування первісної вартості, а визнаються поточними витратами компанії. Фінансові активи, класифіковані при первісному визнанні до цієї категорії, не підлягають рекласифікації з цієї категорії. Переоцінка фінансових активів у зв'язку зі змінами ринкових цін здійснюється станом на кінець кожного місяця та на дату вибуття активу.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки через інший сукупний дохід, якщо він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, та договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбан з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Позики отримані та інші залучені кошти при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю.

Зорганізація фінансових активів та фінансових зобов'язань з відображенням чистого сальдо у звіті про фінансовий стан здійснюється лише за наявності юридично закріпленого права взаємного заліку та намірів реалізувати актив одночасно з врегулюванням зобов'язання.

Враховуючи класифікацію фінансових активів згідно МСФЗ 9, що використовується Групою, розрахунок оцінюваних кредитних збитків

застосовується до фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю.

2.2.2.3. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Група має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозлік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

2.2.2.4. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти в касі Групи, кошти на поточних банківських рахунках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, які швидко конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиції визначаються зазвичай як еквіваленти грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подавальна оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у національній валюті України за офіційними курсами гривні щодо іноземних валют, встановленими Національним банком України.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках у банках (наприклад, у випадку призначення Національним банком України в банківській установі тимчасової адміністрації), ці активи можуть бути класифіковані у складі депоточних активів. У випадку прийняття Національним банком України рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється та їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

2.2.2.5. Дебіторська заборгованість

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Група стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості відбувається за амортизованою вартістю вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки мінус оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.

Відповідно до спрощеного підходу для оцінки очікуваних кредитних збитків Група використовує коефіцієнт погашення заборгованості. Коефіцієнт погашення заборгованості встановлюється в залежності від:

- кількості днів прострочення торгової дебіторської заборгованості (тобто скільки днів з моменту виникнення заборгованості вона не оплачена);
- фінансового стану дебітора (тобто чи є дебітор банкрутом, і чи вдова керівництву підприємства додаткова інформація про те, що дебіторська заборгованість не буде погашена в майбутньому).

Всі фінансові активи Групи з метою нарахування резерву очікуваних кредитних збитків розділені на групи. Залежно від зміни платіжної дисципліни покупця оновлюються історичні ймовірності дефолтів за минулі періоди, що спостерігались, аналізуються зміни в прогнозних оцінках і на цій основі переглядаються коефіцієнти кредитного ризику з урахуванням рекомендацій уловноважених державних органів.

При нарахуванні оціночного резерву керівництвом використовується також додаткова інформація, яка піддається аналізу.

Група проводить нарахування оціночного резерву під збитки на річну звітну дату. Нарховані суми оціночного резерву відображаються в Звіті про фінансовий стан в складі активів, а витрати по нарахуванню – в Звіті про фінансові результати – в складі витрат на збут та/або в складі інших операційних витрат.

Коли дебіторська заборгованість з основної діяльності стає безповоротною, вона списується за рахунок оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Повернення раніше списаних сум кредитується у складі прибутку або збитку.

2.2.3. Зобов'язання та капітал

Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення.

Кредиторська заборгованість як зобов'язання вишикає тоді, коли Група є учасником договору та внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Поточні зобов'язання це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом понад двадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточні зобов'язання у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариства оцінює за номінальною вартістю, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

У разі виникнення зобов'язань з невідомим строком або сумою, що відповідають критеріям визнання (оцінюється з високою ймовірністю), в консолідованій фінансовій звітності Компанії здійснюється їх нарахування (доцарахування) в сумі, що є найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання на кінець звітного періоду відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

Компанія не визнає умовні (невпередбачені) зобов'язання. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою.

В консолідованій фінансовій звітності забезпечення виплат персоналу переглядаються на кінець кожного звітного періоду та коригуються для відображення поточної найкращої оцінки.

У консолідованій фінансовій звітності Компанії за МСФЗ цільове фінансування, пов'язане з придбанням необоротних активів, відображується згідно з МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» за методом капіталу. Державні гранті, пов'язані з придбанням необоротних активів, відображаються у звіті про фінансовий стан у складі додаткового капіталу, що на пропорційній основі відноситься до перерозподілених прибутків (непокритих збитків) в тому періоді, в якому визнаються витрати на амортизацію таких об'єктів основних засобів або відбувається їх вибуття.

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія має теперішні зобов'язання (юридичне або конструктивне) внаслідок минулої події, існує ймовірність, що для погашення зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена. У разі якщо Компанія очікує компенсації деяких або всіх витрат, необхідних для погашення забезпечення (наприклад, шляхом страхових контрактів), компенсація визнається як окремий актив, але тільки тоді, коли отримання компенсації фактично визначене. У звіті про сукупний дохід витрати, пов'язані із забезпеченням, відображаються за вирахуванням суми компенсації, що визнається в разі погашення зобов'язання. Коли вплив зміни вартості грошей у часі є суттєвим, сума забезпечення визначається шляхом дисконтування прогнозованих потоків грошових коштів із застосуванням ставки дисконту до об'єднання з урахуванням ризиків, пов'язаних з певним зобов'язанням (у випадку наявності таких ризиків). При застосуванні дисконтування збільшення суми забезпечення, що відображає шліп часу, визнається як фінансові витрати.

Компанія створила резервний фонд у розмірі 25 відсотків статутного капіталу для покриття непередбачених збитків за всіма статтями активів та позабалансовими зобов'язаннями. Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків від суми чистого прибутку.

2.2.4. Доходи та витрати

Для консолідованої фінансової звітності Компанії складеної за вимогами МСФЗ обирається метод класифікації витрат – за функціональним призначенням. Інформація про характер витрат (у тому числі витрати на амортизацію та витрати на виплати працівникам) відображається в окремому розділі звіту про сукупні

доходи.

Складовими єдиного консолідованого звіту про сукупні прибутки (збитки) є окрім доходу та витрат значущої поточної діяльності також і сукупні прибутки (збитки) звітного періоду.

Синтез накопичених загальнопробісних витрат здійснюється щомісячно шляхом розподілу на об'єкти калькулювання згідно із сукупними прямими витратами на виконання робіт.

При складанні консолідованої фінансової звітності за МСФЗ загальна сума доходу від продажу товарів та надання послуг (у тому числі за будівельними контрактами) визначається згідно МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Розрахунок податкових різниць з метою складання фінансової звітності за МСФЗ здійснюється з врахування пимої МСБО 12 «Податки на прибуток».

2.2.5. Зміни в обліковій політиці

Наказом т. в. о. Голови Правління ПАТ «ДАК «Автомобільні дороги України» від 31.12.2016 року № 217 до облікової політики були внесені зміни та доповнення щодо відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємств Групи окремих операцій, а саме:

- Права постійного користування земельними ділянками обліковуються у складі нематеріальних активів на субрахунок 1221 «Права постійного користування земельними ділянками» за справедливою вартістю (нормативною грошовою оцінкою). Для постановки на баланс (збільшення облікової вартості) нематеріального активу здійснюються проведення Д-т 1221 «Права постійного користування земельними ділянками» - К-т 4244 «Надачі права постійного користування земельними ділянками дорожнього господарства».

- Додано новий субрахунок для обліку забезпечення майбутніх витрат по тимчасових будівлях і спорудах на виробництві. На субрахунок 4742 «Забезпечення майбутніх витрат по тимчасових будівлях і спорудах на виробництві» ведеться облік руху та залишків відшкодованих замовником коштів по статті «Тимчасові будівлі та споруди», які мають використовуватись у повному обсязі на ремонті виробничих баз.

- Момент визнання та методи обліку доходів і витрат. З врахуванням того, що частіна первинних документів, що підтверджують виконання робіт, несвоєчасно підписуються замовниками, до облікової політики внесені уточнення стосовно дати визнання доходу від реалізації та собівартості виконаних робіт. Зокрема, в бухгалтерському обліку доходи (витрати) відображаються у тому звітному періоді, у якому фактично відбулась господарська операція, про що має бути складено первинний документ - акт наданих (отриманих) послуг (виконаних робіт) тощо або існують інші відомості про настання достовірно визначених зобов'язань (рішення суду, умови договору, планові показники для розрахунків тощо). Витрати, щодо яких на момент складання фінансової звітності не отримано первинних документів від контрагентів, визнаються в періоді визнання доходу, для отримання якого вони здійснені або їх фактичного понесення, якщо витрати неможливо прямо пов'язати з доходом. При цьому достатнім до моменту отримання первинних документів від контрагентів є застосування первинних документів, створених підприємством

самостійно у довільній формі з отриманням вимог чинного законодавства щодо обов'язкових реквізитів первинного документа.

Внесені до облікової політики зміни враховуються при веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності підприємств Групи починаючи з 1 січня 2017 року.

У зв'язку з застосуванням МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ» дочірніми підприємствами групи на вимогу статті 121 Закону України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 р. № 996-XIV Компанія знаходиться у перехідному періоді, коли підрацьовуються облікові політики та офірнки згідно з вимогами МСФЗ. При зміні статусних підходів та за обмеженості фінансових і трудових ресурсів, за відсутності автоматизованих систем управління підприємствами, у тому числі бухгалтерського обліку цей процес може зайняти приватий час.

Положенням Про облікову політику, затвердженим наказом від 28.12.2012 р. № 237 (зі змінами та доповненнями) передбачено, що: «Складовими облікової політики Компанії є інші акти внутрішнього регулювання діяльності Компанії та її дочірніх підприємств (накази, положення, інструкції, порядки, тощо) в частині ведення бухгалтерського обліку, включаючи ті, що будуть затверджені в майбутньому, протягом терміну дії цієї облікової політики».

Так, на виконання п. 6 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. № 996-XIV наказом від 04.10.2018 року № 184 «Про затвердження дати переходу на складання дочірніми підприємствами фінансової звітності за міжнародними стандартами та підготовки проведення обов'язкової суцільної інвентаризації дочірніми підприємствами та їх філіями», було обрано дату переходу 01.01.2018 р. Цим наказом було зобов'язано дочірні підприємства здійснити процедури виправлення помилок, консолідації та трансформації фінансової звітності, складеної за ГСБО станом на 31.12.2017 р. відповідно до вимог міжнародного стандарту МСФО (IAS) 1 «Перше застосування МСФО» та його впливу на прибутки-збитки 2017 року та попередніх звітних періодів та процедур консолідації та трансформації фінансової звітності станом на 31.12.2018 р. відповідно до вимог МСФЗ.

З метою можливості отримання достатніх даних щодо кількісних та якісних характеристик об'єктів активів, зобов'язань та капіталу, уніфікації та деталізації інформації, проведену їх інвентаризацію та для отримання цифрових даних, що у подальшому відображає у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, наказом від 29.10.2018 р. № 201 «Про проведення суцільної інвентаризації активів та зобов'язань», було запроваджено 168 інвентаризаційних таблиць, що виконували функцію інвентаризаційних описів та розрахунків коригувань. З їх застосуванням було здійснено оцінку активів та зобов'язань станом на дату інвентаризації, у тому числі за об'єктами, що не відповідають критеріям визнання та такими, що потребують визначення доцільної вартості, - ретроспективно на дату переходу 01.01.2018 р. відповідно до вимог МСБО 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності». Даними інвентаризаційними таблицями було запроваджено нові процедури знецінення активів та визнання витрат на створення резервів під майбутні витрати за судовими рішеннями та штрафними санкціями за несвоєчасну сплату податкових зобов'язань та не

ресстрацію податкових накладних з вимогою застосування віднощених контрактивних та пасивних рахунків. Результати проведеної ідентифікації були відображені у фінансовій звітності етапом на 01.01.2018 р. шляхом коригування фінансової звітності за 2017 рік та 31.12.2018 р. відповідно до біржово унціонованих комісій, враховуючи зауваження та сільну професійну думку відповідного управлінського персоналу дочірнього підприємства та його філій на основі вимог МСФЗ.

Наказом т. в. о. Голови Правління АТ «ІАК «Автомобільні дороги України» від 28.12.2021 р. № 260 було прийняте та затверджене пове Положення про облікову політику.

Наказом АТ «ІАК «Автомобільні дороги України» від 21.12.2022 року № 127 були внесені зміни в Положення про облікову політику.

2.2.6. Оцінка операційного, економічного середовища та здатності підприємств Групи продовжувати діяльність

2.2.6.1. Оцінка операційного середовища

Група здійснює свою діяльність на території України.

24 лютого 2022 року російська федерація розпочала широкомасштабне військове вторгнення в Україну по всій довжині спільного кордону – з території російської федерації, білорусії, а також анексованого Криму. Початок війни росії проти України вносить велику невизначеність щодо подальшого розвитку бізнесу, вплив війни на бізнес залежить від розвитку подій на фронті.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану в Україні відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року №2102-ІХ Торгово-промислова палата визнає військову агресію російської федерації проти України форс-мажорними обставинами. Зазначені обставини є форс-мажорними (надзвичайними, невідворотними) з 24 лютого 2022 року до їх офіційного закінчення для всіх без винятку суб'єктів господарювання.

У 2022 рік українська економіка увійшла зі зростанням у 3,2% (місяця падіння на -4% у квітньому 2020 році).

Іккерерии оцінки того, наскільки глибоким буде падіння української економіки за підсумками 2022 року децю різняться, але усі вони перевищують 30%.

Моїстичні проблеми, пов'язані з війною, продовжують створювати навантаження на економіку, зокрема пов'язані з роботою портів, транспортних мереж та енергетичної інфраструктури, йдеться у звіті. Україна переживає глибоку соціально-економічну кризу, спровоковану російською агресією. Водночас боротьба України за незалежність і свободу прискорила усвідомлення країною власного цивілізаційного вибору, а з тим — стала додатковим стимулом для демократизації суспільства та економічних перетворень. Війна виявила значною мірою диференційований вплив на світовий порядок - країни у різній ступені були

вразені всі і по-різному реагували. Провідні розвинуті країни та утворення — США, ЄС, НАТО, а також міжнародні фінансові інститути — МВФ, Світовий банк, ЄБРР та інші отримали нові напрями для власного позиціонування і консолідації. Так, війна в Україні вплинула особливо на США у формуванні та захисті світового порядку, спонукала ЄС до перегляду власного ставлення (у т. ч. у фінансовому вимірі) до європейської безпеки.

У 2023 році реальний ВВП України виріс, за різними оцінками, на 5-5,5%. Це відновлювальне зростання після стрімкого падіння на 28,8% у 2022 році. Незважаючи на відновлення, ВВП ще приблизно на чверть менший, ніж у 2021 році. У першому кварталі 2023 року ВВП ще впав, але решту три квартали зростає.

Зростання ВВП відбувалося на тій низькій базі порівняння у 2022 — насправді ж економічне відновлення притрималося. У кожному кварталі 2023 року реальний ВВП був нижчим відносно реального ВВП у відповідному кварталі 2021 року.

Україна увійшла у 2023 рік із зафіксованим на рівні 36,6 гривень за долар офіційним курсом. Голівковий же курс був суттєво вищим, 40,5 грн/дол. станом на 1 січня. Очікування на рік були різними: уряд закріпив у бюджеті на 2023 середньорічний курс 42,2 грн/дол., у той час як деурядові експерти зійшлися у консенсус-прогнозі на середньорічному курсі 37,9 грн/дол.

Зрештою, НБУ більшу частину року зберігав курс зафіксованим на рівні 36,6, а розрив із голівковим курсом поступово зменшився. З жовтня Нацбанк перейшов до режиму керуваної гнучкості, але завдяки значним обсягам валютних інтервенцій гривня навіть трохи зміцнювалася. У грудні тренд змінився і курс долара став зростати, і у новий 2024 рік Україна увійшла з курсом 38 грн/дол. Вісім середньорічних обсягів курсу були нижчим і від урядових, і від деурядових прогнозів, залишившись на рівні 36,6 гривень за долар.

Операційне середовище. Найвищі умови для впровадження професійної діяльності на фондовому ринку.

Протягом останніх років в Україні відбувалися політичні та економічні зміни, які впливали на діяльність фінансового ринку. Стабільність економіки України значною мірою залежить від політики та дій уряду, спрямованих на реформування адміністративної, фінансової та правової систем, а також економіки в цілому. Товариство є фінансовою установою, що працює на фондовому ринку, тому має високу ступінь залежності від законодавчих та економічних обмежень. Враховуючи складну економічну ситуацію, аналіз конкурентного середовища вплив зовнішніх та внутрішніх факторів, прогнози щодо розвитку ринку фінансових послуг України. Товариством обрана стратегія якісного розвитку. Товариство і надалі спрямуватиме свої зусилля на залучення та ефективне розміщення фінансових ресурсів інвесторів, підтримку довготривалих партнерських відносин з контрагентами та забезпечення економічного та раціонального використання коштів.

З початком війни ринок капіталу та організовані товарні ринки були знищені для протистояння панічним настроєм населення, що могли б обвалити ринки та

упередити їх повноцінну роботу в майбутньому. Окрім того, заморожування ринків дозволило знайти активи, пов'язані з агресорами — російською федерацією та білоруссю, та обмежити можливості таких компаній вести бізнес в Україні.

Проте після понад п'яти місяців війни НКЦУФР оцінила готовність учасників фондового ринку до розбудови фінансового сектору та "відпустила" ручний режим функціонування ринку.

Отже, Група продовжує функціонувати в умовах невизначеності. Керівництво Групи не може передбачити всі тенденції, які можуть впливати на фінансовий сектор та інші галузі економіки, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть мати на майбутній фінансовий етап Групи. Керівництво впевнене, що воно вживає та буде вживати всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності, розвитку Групи та зменшення суттєвого впливу перелічених ризиків на балансову вартість активів, зобов'язань.

Вплив цих подій на діяльність Групи та фінансовий результат наразі неможливо достовірно оцінити. Фінансові результати Товариства в основному залежать від ділової активності клієнтів та контрагентів, а також від мінливості фінансових ризиків в цілому.

Ця фінансова звітність відображає управлінську оцінку впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий етап Товариства. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від попередніх оцінок управлінського персоналу. Керівництво Товариства вважає, що вживає усіх необхідних заходів для підтримки стабільного розвитку Товариства в конкретних умовах діяльності.

2.2.6.2. Оцінка економічного середовища

В умовах воєнного стану в 2023 році виконання дорожніх робіт на дочірніх підприємствах, а саме: «Волинський облавтодор», «Житомирський облавтодор», «Донецький облавтодор», «Луганський облавтодор», КОДУ, «Львівський дорсервіс», ШРБУ-100 не виконувались.

Через те, що немає доступу до активів філій та їх підрозділів, що розташовані на тимчасово окупованих територіях та на яких ведуться бойові дії, відсутня можливість визначення суми заподіяної агресорами шкоди. Акти, довідки, фото та інші матеріали щодо стану майна та земельних ділянок (збруднення, вичурення, пошкодження, знищення тощо) будуть складені після деокупації та проведення інвентаризації із залученням незалежної експертної оцінки.

Управлінський персонал наголошує, що наявність податкового боргу у переважній більшості дочірніх підприємств Компанії може призвести до того, що підприємства втраять можливість виступати виконавцем робіт на ринку з ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг, тобто втраять можливість отримання доходу від основної виду діяльності підприємств Групи.

Переважна більшість дочірніх підприємств Компанії мають заборгованість із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), внутрішніх джерел фінансування зазначеної заборгованості підприємства Компанії не мають. Практика звернень дочірніх підприємств до податкових (контролюючих) органів із заявами про розстрочення чи відстрочення податкового боргу свідчить про те, що вони переважно відмовляють у їх задоволенні.

За частиною 7 статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі» замовник зобов'язаний перевірити субпідрядників/співвиконавців, яких учасник процедури закупівлі має намір залучити в обов'язок менше ніж 20 відсотків від вартості договору про закупівлю, на відсутність підстав, визначених у частині 1 статті 17 Закону, у т.ч. на відсутність заборгованості із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів). З огляду на цю норму приватні дорожні компанії, які приймають участь у публічних закупівлях послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення, не залучають на умовах субпідряду до виконання таких послуг дочірні підприємства Компанії, які мають заборгованість із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), принаймні в обсягах, що перевищують 20 % від вартості відповідного договору про закупівлю.

Постановою № 1178 від 12 жовтня 2022 року «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників», передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування такі обмеження були зняті.

Крім того, керівництво зазначає, що за заявами кредиторів до деяких дочірніх підприємств Компанії, що мають важливе значення для економіки і безпеки України, оскільки здійснюють експлуатаційне утримання мережі доріг загального користування державного та місцевого значення, забезпечують проїзд автотранспорту цими стратегічними шляхами, а також виконують мобілізаційні завдання, відкрито справи про банкрутство останніх та застосовано судові процедури, які передбачено Кодексом України з процедур банкрутства, а враховуючи економічний стан переважної більшості підприємств Групи, вірогідність порушень справ про банкрутство таких дочірніх підприємств Компанії дуже висока.

Слід зазначити, що наявні зовнішні та внутрішні ознаки, результатом яких ряд дочірніх підприємств у 2023 році зменшили обсяг виробництва, окремі підприємства практично не використовують виробничі ліцензії, а частково здають їх в оренду. Внаслідок отримання замовлень на дрібні дорожні роботи по

залишковому принципу виробничі потужності більшості дочірніх підприємств простоюють, при цьому здійснюються витрати на їх утримання.

2.2.6.3. Динаміка чисельності працюючих підприємств Групи та війська плинності кадрів

Управлінський персонал констатує, що загальна плинність кадрів порочу зростає, що негативно впливає на ефективність роботи Компанії. Її острою проблемою для Компанії є нестача кваліфікованих кадрів. У зв'язку зі зменшенням або повною відсутністю можливості отримання доходу від основного виду діяльності в підприємствах Групи проводиться оптимізація структури шляхом об'єднання філій, що призводить до зменшення чисельності основних робітничих професій та інженерно-технічних працівників, економічних і бухгалтерських служб. Непродуктивні постійні загальновиробничі витрати, пов'язані з оплатою праці сторожової охорони виробничих потужностей, що простоюють - зростають.

За наявної заборгованості із заробітної плати в окремих підприємствах Групи витрати їх делової репутації та престижності роботи, в загальному на 31.12.2023 р. налічувалося - 1 606 вакансій.

Облікова чисельність штатних працівників у розрізі підприємств Групи у динаміці наведена в наступній таблиці:

№ п/п	Назва дочірнього підприємства	Станом на 31.12.2022 р. (сол.)	Станом на 31.12.2023 р. (сол.)
1.	ДП «Вінницький обласний голор»	956	834
2.	ДП «Волинський обласний голор»	84	3
3.	ДП «Дніпропетровський обласний голор»	16	41
4.	ДП «Донецький обласний голор»	34	6
5.	ДП «Житомирський обласний голор»	61	45
6.	ДП «Закарпатський обласний голор»	290	124
7.	ДП «Запорізький обласний голор»	146	98
8.	ДП «Івано-Франківський обласний голор»	2	1
9.	ДП «Івано-Франківський обласний голор»	249	124
10.	ДП «Кіровоградський обласний голор»	680	568
11.	ДП «Київський обласний голор»	103	99
12.	ДП «Львівський обласний голор»	564	439
13.	ДП «Львівський обласний голор»	43	
14.	ДП «Миколаївський обласний голор»	1	60
15.	ДП «Одеський обласний голор»	334	243
16.	ДП «Рівненський обласний голор»	172	97
17.	ДП «Тернопільський обласний голор»	360	260
18.	ДП «Сумський обласний голор»	488	433
19.	ДП «Чернівецький обласний голор»	66	39
20.	ДП «Харківський обласний голор»	448	954
21.	ДП «Хмельницький обласний голор»	759	756
22.	ДП «Херсонський обласний голор»	51	

22.	ДП «Черкаський обласвтодор»	192	122
24.	ДП «Чернівецький обласвтодор»	410	438
25.	ДП «Чернігівський обласвтодор»	129	138
26.	ДП «НІРБУ-100»	31	31
27.	ДП «Ркебуд»	62	57
28.	ДП «Одорівчий комплекс «Полілля»	17	41
29.	ДП «Ізміський дорсервіс»	1	5
30.	ДП «Патріотат «Дорожник»	1	-
31.	ДП «Київський обласвтодор»	158	195
32.	АГ «ДАК «Автомобільні дороги України»	47	48
	ВСЬОГО	7 095	6 306

Найвища чисельність працюючих у філіях та підприємствах Групи на 31.12.2023 р. скоротилась до критично низького рівня, що створює додаткові ризики щодо можливості отримання доходу, виходячи з нормативного мінімуму кадрового забезпечення технологічних процесів у дорожній галузі та внутрішньою негативною ознакою, що вимагає знеціненнь засобів виробництва, які простояють.

За відсутності належної організації бухгалтерського обліку, заборгованість із заробітної плати та престижності роботи у 2023 році були важливими проблемами головних бухгалтерів таких, як ДП «Волинський обласвтодор», ДП «Житомирський обласвтодор», ДП «Запорізький обласвтодор», ДП «Західдорвибупром», ДП «Кіровоградський обласвтодор», ДП «Львівський обласвтодор», ДП «Одеський обласвтодор», ДП «Черкаський обласвтодор», ДП «Чернігівський обласвтодор», ДП «Одорівчий комплекс «Полілля», ДП «Ізміський дорсервіс».

2.2.6.4. Перспективи відношення діяльності

Управлінський персонал підприємств Групи докладас максимум зусиль задля забезпечення безперервної роботи Компанії та збереження робочих місць.

Безперечно результативність та ефективність прийнятих управлінським персоналом підприємств Групи антикризових рішень в значній мірі буде залежати від ситуації в країні.

При цьому, продовжується політика витіснення з ринку експлуатаційного утримання автомобільних доріг підприємств Групи та за безастосування запобіжних заходів щодо погіршення боргових зобов'язань достатніми грошовими потоками альтернативними заходами. Негативні процеси нарастатимуть. Негативними фінансовими факторами є погіршення ключових фінансових коефіцієнтів, наведених у наступних пунктах Прямиток.

За умов обмежених можливостей отримання доходу дочірніми підприємствами в результаті подій та умов, що створені на даний час, наявний значний сумнів щодо здатності окремих підприємств Групи продовжувати діяльність на безперервній основі тривалий час, що при песімістичному сценарію розвитку подій може призвести до втрати майна, фінансових інвестицій у дочірні

підприємства та відповідного знецінення акцій, що належать Державі. За такого стану справ в окремих дочірніх підприємствах наявні зовнішні та внутрішні причини для знецінення таких дочірніх підприємств.

До зовнішніх відносяться: витрата ринків, які донесла ціна підприємства практично монополією займали і як наслідок - зниження чистого доходу, простий обладнання, збиткова діяльність, певчасне отримання розрахунку за виконані роботи та неможливість вчасного розрахунку за отримані товари та послуги, а також з ірраціоніальності та бюрократом.

До внутрішніх ознак відносяться дефіцит кваліфікованих кадрів, у тому числі бухгалтерських служб; неадекватна організація виробничих та облікових процесів; некомпенсація фактично понесених витрат на виробничо-виробничу продукцію (субвартості та постійних загально-виробничих витрат) у складі кошторисної вартості дороблених робіт, занижена вартість засобів виробництва (нижче вартості відшкодування), що призводить до недоотримання доходу та неможливості отримання ресурсу для оповнення основних засобів.

Незважаючи на те, що при застосуванні МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ» частина дочірніх підприємств визнала витрати від знецінення основних засобів, інших необоротних та оборотних активів, що не відповідають критеріям визнання тим не менш по цих підприємствах і рупи, що фактично не мають (або мають у незначній кількості) контрактів на 2023 рік та не мають перспективи отримання достатнього доходу в майбутньому необхідно застосували МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Зазначені вище умови вільної цю до МСА 570 «Безперервність діяльності» можуть поставити під значний сумнів здатність Компанії, як єдиної економічної одиниці продовжувати свою діяльність з доробочно-експлуатаційного утримання, поточною та капітальною ремонту дорі у подальшому на безперервній основі.

2.2.7. Умовні зобов'язання та активи.

Компанія не визнає умовні зобов'язання в зв'язі про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які відносяться у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Компанія не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигод є ймовірним.

2.2.8. Облікові політики щодо інших акцій та зобов'язань

2.2.8.1. Забезпечення

Забезпечення видаються, коли Компанія має теперішню зобов'язальність (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що потаємні зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі відносяться у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Компанія також створює резерв витрат на оплату щорічних (основних та додаткових) відпускних. Розрахунок такого резерву здійснюється на підставі правил

Облікової політики Товариства. Розмір створеного резерву оплати відпусток підлягає інвентаризації на кінець року. Розмір відраховувань до резерву відпусток, включаючи відрахування на соціальне страхування з цих сум, розраховуються виходячи з кількості днів фактично невикористаної працівниками відпустки та їхнього середньоденного заробітку на момент проведення такого розрахунку. Також можуть враховуватися інші об'єктивні фактори, що впливають на розрахунок цього показника. У разі необхідності робиться коригуюча провідка в бухгалтерському обліку згідно даних інвентаризації резерву відпусток.

2.2.8.2. Виплати працівникам

Всі винагороди працівникам Товариства враховуються як поточні, відповідно до МСБО 19 "Виплати працівникам". Компанія визнає зобов'язання за винагородами, що належать працівникам у вигляді заробітної плати, відпустки, оплати тимчасової втрати працездатності в тому періоді, коли у працівника виникає право на отримання відповідної виплати, в сумі винагороди, яку Компанія планує виплатити, без урахування ефекту дисконтування.

Забезпечення довгострокових виплат працівникам ще створюється.

Компанія формує поточне забезпечення витрат на оплату відпусток виходячи з планових витрат на оплату відпусток. На дату фінансової звітності раніше визнане зобов'язання коригується на підставі інвентаризації невикористаних відпусток. Суми створених забезпечень визнаються витратами.

Компанія здійснює на користь своїх працівників відрахування єдиного соціального внеску до бюджету України. Здійснення таких внесків передбачає поточні паражування працівником таких внесків, які розраховуються як відсоток від загальної суми заробітної плати. У звіті про сукупний дохід витрати по таких внесках відносяться до періоду, в якому відносна сума заробітної плати або іншої виплати нараховується працівникові.

2.2.8.3. Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Компанія утримує внески із заробітної плати працівників до Пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як процентні відрахування із поточних нарахувань заробітної плати, такі витрати відображаються у періоді, в якому були надані працівникам послуги, що надають їм право на одержання внесків, та зароблена відповідна заробітна плата.

Розділ 3. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці консолідованої фінансової звітності, управлінський персонал Компанії здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи консолідованої фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та стимулятиях, розроблених Комітетом з тумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших

факторах, що за існуючих обставин проявляються обґрунтованими і на результатів яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на найвищій у керівництва Компанії інформації про поточні події, фактичні результати можуть з рештою відрізнятись від цих розрахунків. Сфери, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення та розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

3.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, події або умов, керівництво Компанії застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була достатньою для потреб користувачів для прийняття економічних рішень і достовірно поданала інформацію про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Компанії; відображала економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму, була неупередженою та повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Компанії посилається на прийнятність наведених дані джерел та враховує їх у наступному порядку:

- вимичи в МСФЗ, у яких йдеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- визначення критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Компанії враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийяті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать змісту вказаним джерелам.

Операції, що не регламентуються МСФЗ Компанією у звітному періоді не здійснюються.

3.2. Величина суттєвості

Поріг суттєвості для статей активів, зобов'язань та капіталу складає 1% від вартості відповідних статей активів, зобов'язань та капіталу.

3.3. Судження щодо справедливої вартості активів

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі ліквідної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим

інструментам, та інших факторів з урахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Керівництво Компанії вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- вони з високим ступенем ймовірності зазнають зміни з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, зміни валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій;
- вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності входних даних щодо справедливої вартості першого рівня, керівництво Компанії використовує оцінки та судження які базуються на професійній компетентії працівників Компанії, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів.

3.4. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Керівництво Компанії вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- вони з високим ступенем ймовірності зазнають зміни з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, зміни валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та

- вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Компанії використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валюти, кредитного рейтингу контрагента, дати офери і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б незначний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності входних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Компанії планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетентії працівників, Цілісисметства, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Задіяння зовнішніх